

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/120/2015
Identifikačné číslo spisu:	1014200978
Dátum vydania rozhodnutia:	07.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1014200978.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Ing. J.C., bytom K., zastúpeného advokátom: KOTRUSZ - BENČÍK, s.r.o., Advokátska kancelária, Štefánikova 57, Nitra, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, nám. Ľ. Štúra 1, Bratislava, vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3117/2014-6.1 zo dňa 14.04.2014, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/121/2014-36 zo dňa 2. decembra 2014, o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/121/2014-36 zo dňa 2. decembra 2014 v napadnutej časti náhrady trov konania m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania v sume 426,12 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 75,04 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením krajský súd podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z dôvodu žalobcovho späťvzatia žaloby v celom rozsahu a jeho žiadosti o zastavenie konania. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

O náhrade trov konania žalobcu krajský súd výkonom nerozhodol, ale v odôvodnení napadnutého uznesenia s poukazom na § 250h ods. 2 veta pred bodkočiarkou OSP uviedol, že na žalobcom uplatnenú náhradu trov konania nie je prípustné použitie ustanovenia § 146 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP.

Dôvodom späťvzatia žaloby bola skutočnosť, že žalovaný rozhodnutím č. 8433/2014-6.1 zo dňa 18.11.2014 vyhovel protestu prokurátora Generálnej prokuratúry SR č. VI/1Gd 401/14/1000-8 zo dňa 16.11.2016 a žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil v celom rozsahu.

Proti uzneseniu krajského súdu v časti náhrady trov konania podal žalobca v zákonnej lehote (dňa 17.12.2014, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložené dňa 04.05.2015) odvolanie z dôvodov nesprávneho právneho posúdenia nároku žalobcu na náhradu trov konania a z dôvodu absencie výroku o nároku žalobcu na náhradu trov konania v napadnutom uznesení. Petitom odvolania navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti výroku o trovách konania zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 426,12 Eur a zároveň navrhol, aby mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 142,04 Eur, všetko zaplatiť do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie ustanovenia § 250h ods. 2 OSP krajským súdom pre daný prípad, nakoľko znenie uvedeného ustanovenia nemožno považovať za komplexnú právnu úpravu náhrady trov konania pri žalobách o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu. S poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) uviedol, že z ustanovenia § 246c ods. 1 OSP vyplýva aplikovateľnosť ustanovenia § 146 ods. 2 OSP i na daný prípad zastavenia konania o žalobe podľa druhej hlavy piatej časti OSP.

Zároveň žalobca napáda skutočnosť, že súd prvého stupňa o ním uplatnenom nároku na náhradu trov konania vôbec nerozhodol, hoci nepriznanie náhrady trov žalobcovi v napadnutom uznesení dôvodil. V tomto postupe krajského súdu žalobca vidí porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie, pretože sa nemá možnosť brániť proti neexistujúcemu výroku podaním odvolania.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) po prejednaní veci (§ 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok) v rozsahu napadnutom odvolaním (§ 220 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Podľa § 220 OSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Podľa § 223 OSP odvolací súd rozhoduje rozsudkom, ak potvrdzuje alebo mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením.

Podľa § 250ja ods. 7 OSP, ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie. Uvedené ustanovenie vyjadruje zásadu rozhodovať v obdobných veciach rovnako, ktorá úzko súvisí s princípom právnej istoty.

Na základe citovaného ustanovenia § 250ja ods. 7 OSP najvyšší súd odkazuje na svoje uznesenie sp. zn. 5Sžf/3/2011 zo dňa 27. januára 2011, ktorého odôvodnenie ďalej v príslušnom rozsahu uvádza:

„Vzhľadom na ustanovenie § 246c ods. 1 veta druhá OSP, v zmysle ktorého opravný prostriedok podľa piatej časti OSP je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti, a ustanovení § 250k OSP, ktoré osobitne upravuje náhradu trov konania v správnom súdnictve, možnosť podať odvolanie zakotvená nie je, najvyšší súd sa v prvom rade zaoberal prípustnosťou odvolania proti rozhodnutiu o náhrade trov konania.

Správne súdnictvo upravené v piatej časti OSP v ustanovení § 250k a § 250h ods. 2 za bodkočiarkou rieši otázku náhrady trov konania, avšak nerieši rozhodovanie o trovách konania pri podanom odvolaní voči prvostupňovému súdnemu rozhodnutiu. Na uvedenú situáciu sa v zmysle § 246c ods. 1 veta prvá OSP preto možno primerane použiť ustanovenia tretej časti a štvrtej časti OSP. Keďže podľa OSP je odvolanie zásadne prípustné, s výnimkami v zákone presne stanovenými, medzi ktorými sa odvolanie voči rozhodnutiu o trovách konania nenachádza a ustanovenie § 250ja ods. 1 a 2 OSP upravuje iba

prípustnosť odvolania pri rozhodovaní vo veci samej, v predmetnom prípade odvolanie voči rozhodnutiu o trovách konania prvostupňového súdneho rozhodnutia treba pripustiť vzhľadom na ustanovenie § 246c ods. 1 OSP, § 201 OSP a § 202 OSP.

Podľa § 250h ods. 2 OSP až do rozhodnutia súdu môže žalobca vziať žalobu späť; ak žalovanému medzitým vznikli trovy konania, rozhodne súd o ich náhrade.

Citované zákonné ustanovenie vo vete za bodkočiarkou upravuje výnimočné priznanie náhrady trov konania žalovanému pre prípad späťvzatia žaloby, a to trov, ktoré žalovaný vynaložil po tom, čo žalobca podal žalobu. Predpoklady uvedené v tomto ustanovení nemajú spoločné znaky s § 250k ods. 1 OSP, ktoré sa viažu na výsledok, resp. úspech v konaní a v zmysle ktorého nemožno náhradu trov konania priznať nikomu inému iba úspešnému žalobcovi. Rozhodnutie o náhrade trov konania žalovaného podľa § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou bude prichádzať do úvahy najmä v prípade neodôvodnených žalôb a je výnimkou zo zásady, že v správnom súdnictve nemožno priznať náhradu trov konania úspešnému žalovanému, nakoľko to ustanovenie § 250k ods. 1 OSP v zásade vylučuje.

Aj v správnom súdnictve však žalobca môže vziať žalobu späť z dôvodov, ktoré neznamenajú neúspech, ale sú v príčinnej súvislosti s legalizáciou postupu a rozhodovania správneho orgánu (napr. v dôsledku autoremedúry alebo ako v danej veci v dôsledku zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia ústredným orgánom štátnej správy v mimo odvolacom konaní).

Zo zákona nevyplýva jednoznačne, či súd v tomto prípade môže aplikovať ustanovenia upravujúce náhradu trov konania v tretej časti OSP alebo má aplikovať iba ustanovenie § 250h ods. 2 OSP, ktoré nasvedčuje tomu, že bez zreteľa na ďalšie v prípade späťvzatia žaloby, treba žalovanému vždy priznať náhradu trov konania, ktoré vynaložil.

Vychádzajúc z účelu zákonnej úpravy náhrady trov konania, systematickej súvislosti ako aj požiadavky ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj zo zásady, že všetky štátne orgány majú ústavou určenú povinnosť uplatňovať právnu normu v súlade s ústavou, pričom zo zásady ústavne konformného výkladu vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických osôb alebo právnických osôb (pozri k tomu bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. PL. ÚS 15/98, sp. zn. III. ÚS 341/07, či sp. zn. II. ÚS 148/06), podľa názoru najvyššieho súdu treba v danom prípade aplikovať zodpovednosť za procesné zavinenie na zastavení konania v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Podľa § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Pri posudzovaní trov konania v spojení s ustanovením § 146 ods. 2 veta prvá OSP je všeobecný súd povinný skúmať, či niektorý z účastníkov konania zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. K zastaveniu konania môže dôjsť v dôsledku procesného zavinenia niektorého z účastníkov. Zákon ustanovuje len jeden druh prípadov zastavenia konania pre späťvzatie žaloby, ku ktorému došlo pre správanie odporcu, pričom žaloba bola podaná dôvodne, čo zakladá právo žalobcu na náhradu trov zastaveného konania.

V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu nebolo sporné, že žalobkyňa vzala žalobu späť v dôsledku zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia v mimo odvolacom konaní z dôvodu, že správca dane nepostupoval pri určení výšky dane za požičiavanie zariadení na základe zmlúv o výpožičke v súlade so zákonom o dani z pridanej hodnoty, keď platiteľ dane (žalovaná) použil prijaté zdaniteľné plnenia na účely svojho podnikania, nepoužil ich na osobnú spotrebu alebo spotrebu zamestnancov, alebo na ďalší iný účel ako na podnikanie a neporušil ustanovenie § 9 ods. 2 zákona o dani z pridanej

hodnoty.

Späťvzatie žaloby z uvedeného dôvodu malo teda za následok zastavenie konania a v tomto dôvode spočíva i zodpovednosť za zavinenie žalovaného v zmysle § 146 ods. 2 druhá veta OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Najvyšší súd má za to, že v prejednávanej veci krajský súd pochybil, keď žalobkyni náhradu trov konania s poukazom na ustanovenie § 250h ods. 2 OSP nepriznal.“

Vo vyššie citovanom rozhodnutí najvyššieho súdu je predmetom odvolania obdobná otázka náhrady trov žalobcu, ako v prejednávanom prípade, kde je dôvodom späťvzatia žaloby v celom rozsahu zrušenie žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného na základe protestu prokurátora.

Dôvodom tohto postupu bolo konštatované porušenie procesných práv žalobcu v správnom konaní predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia žalovaným, kedy tento so žalobcom a jeho právnym zástupcom nekonal ako s účastníkom konania. Na základe obsahu spisu možno vyhodnotiť, že ide o zhodný dôvod vyhovieť protestu prokurátora, pre ktorý bola podaná žaloba na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd vyhodnotil, že dôvodne podaná žaloba bola vzatá späť pre správanie odporcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 220 OSP rozhodnutie krajského súdu v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov prvostupňového konania zmenil tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v súlade s ustanovením § 146 ods. 2 veta druhá OSP a § 151 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP v sume 426,12 Eur, pozostávajúcej z náhrady trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby realizované v roku 2014 - prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby 16.06.2014 a vypracovanie a späťvzatie žaloby na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 27.11.2014, a to 1 úkon á 134,- Eur + 3 x režijný paušál á 8,04 Eur, to všetko podľa § 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. a/ a b/, § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 01.07.2013 (ďalej len „vyhláška“).

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP a § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a priznal v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi ich náhradu za jeden úkon právnej služby - podanie odvolania v časti náhrady trov konania (dňa 17.12.2014), čo je podľa § 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny za podané odvolanie proti rozhodnutiu, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej, v sume 67,- Eur + 1 x režijný paušál á 8,04 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 75,04 Eur s použitím § 11 ods. 4, § 14 ods. 3 písm. b/, § 16 ods. 3 vyhlášky. Z dôvodu aplikácie ustanovenia § 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky odvolací súd nepriznal žalobcovi ním uplatnenú plnú výšku základnej sadzby tarifnej odmeny za podané odvolanie (134,- Eur), ale len jej polovicu.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.